

POSTANOWIENIE

Dnia 25 sierpnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z wniosku Tomasza B.
przy uczestnictwie Agnieszki M.
o wydanie małoletnich Alicji i Julii B.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 25 sierpnia 2011 r.,
zażalenia wnioskodawcy
na postanowienie Sądu Okręgowego
z dnia 25 stycznia 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2011 r. Sąd Okręgowy w jego punkcie 1 określił wysokość należności biegłej psycholog za wydanie opinii pisemnej oraz za stawieństwo na rozprawie i wydanie opinii ustnej na kwotę 786,52 zł, a w punkcie 2 wezwał wnioskodawcę do uiszczenia tej kwoty w terminie 7 dni tytułem kosztów opinii biegłego.

Wnioskodawca Tomasz B. zaskarżył zażaleniem wskazane wyżej postanowienie w części dotyczącej punktu 2 w zakresie kwoty ponad 440,60 zł. Zarzucił naruszenie przepisu art. 520 § 2 k.p.c. zdanie pierwsze przez bezzasadne obciążenie go całością kosztów opinii biegłego. Skarżący wniósł o zmianę postanowienia w zaskarżonej części poprzez obciążenie wnioskodawcy obowiązkiem uiszczenia kwoty 440,60 zł, oraz obciążenie uczestniczki obowiązkiem uiszczenia kwoty 345,92 zł - w terminie 7 dni tytułem kosztów opinii biegłego, a także o zasądzenie od uczestniczki kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zasady orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego określa art. 520 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie. W myśl tego, uczestnika postępowania obciążają zarówno koszty czynności, której sam dokonał, jak i koszty czynności podjętej w jego interesie, przez sąd, na jego wniosek lub z urzędu. Co do zasady więc koszty poniesione przez uczestników, związane z ich udziałem w sprawie, odmiennie niż w procesie, nie podlegają wzajemnemu rozliczeniu między uczestnikami poprzez ich zwrot. Określona w art. 520 § 1 k.p.c. zasada nie doznaje wyjątków, gdy uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub chociaż nie są w równym stopniu zainteresowani, ich interesy są wspólne. W pozostałych wypadkach sąd może od tej zasady odstąpić i na żądanie uczestnika, albo z urzędu, jeżeli działa bez adwokata lub radcy prawnego (art. 109 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.) orzec stosownie do reguł określonych w art. 520 § 2 lub 3 k.p.c. Dla ich zastosowania istotne jest stwierdzenie, czy między uczestnikami

postępowania w danej sprawie zachodzi sprzeczność interesów i czy są oni w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania. W orzecznictwie przyjmuje się, że sprzeczność interesów nie występuje między tymi uczestnikami (współwłaścicielami, spadkobiercami), którzy domagają się zniesienia współwłasności, działu spadku, podziału majątku wspólnego, stwierdzenia nabycia spadku, niezależnie od tego, jaki sposób dokonania podziału proponują i jakie wnioski składają w tym względzie. Różne udziały w spadku lub w sprawach o podział - we wspólności mogą natomiast wpływać na różny stopień zainteresowania w wyniku postępowania, o którym jest mowa w art. 520 § 2 k.p.c. W postępowaniu nieprocesowym interesy uczestników są sprzeczne np. w sprawach o stwierdzenie nabycia własności rzeczy przez zasiedzenie, o ustanowienie służebności albo w niektórych sprawach o ubezwłasnowolnienie lub z zakresu prawa rodzinnego; w sprawach tych powstaje wyraźna kontradykcja co do oczekiwanego wyniku sprawy, gdyż wnioskodawca oczekuje uwzględnienia wniosku, a będący w opozycji uczestnik jego oddalenia (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 1959 r., 2 CR 859/58, OSN 1961, nr 2, poz. 45, oraz postanowienie SN z dnia 19 listopada 2010 r., III CZ 46/10 dotychczas nie publ.).

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca domagał się uwzględnienia wniosku, zaś uczestniczka jego oddalenia. W apelacji uczestniczka domagała się zmiany postawienia uwzględniającego wniosek i jego oddalenia, zaś wnioskodawca oddalenia apelacji. Sąd Okręgowy zmienił postanowienie Sądu Rejonowego i wniosek oddalił, a w tym stanie rzeczy prawidłowo, przy uwzględnieniu istniejącej między uczestnikami sprzeczności interesów, na podstawie art. 520 § 2 k.p.c., obciążył wnioskodawcę w całości powstałymi w instancji odwoławczej kosztami opinii biegłego.

Z tych względów zażalenie wnioskodawcy podlegało oddaleniu (art. 385 w związku z art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c.).